

19.10.2016

Eikö työtön saa kuulua yhteisöön ja olla arvokas?

Kaikkialla kannustetaan ihmisiä yhteisöllisyyteen ja vapaaehtoisuuteen. Tämä ei kuitenkaan koske työttömiä, joiden toimeentulo on vaarassa, jos yhteisöllisyyttä tulee harjoitettua liikaa tai järjestelmän näkökulmasta väärällä tavalla.

Työttömät ovat nykyajan paimentolaisia, joiden odotetaan vaeltelevan jatkuvasti paikasta toiseen työn kiilto silmissään. Kaikkeen pitäisi olla valmis: huonopalkkisiin pätkätoihin, jatkuvasti vaihtuviin työkokeilupaikkoihin, TE-toimiston yllättäviin yhteydenottoihin, jopa muuttoihin nopealla aikataululla.

Jatkuva paikan vaihtaminen on raskasta ja kuluttavaa, koska mihinkään ei juurru. Tässä prosessissa ihminen jää helposti ulkopuoliseksi omalle itselleenkin, jos koko elämä pyörii turhauttavan työnhakuruletin ympärillä. Kaikille ei ole sopivaa palkallista työtä tarjolla, vaikka sitä miten paljon hakisi. Niinpä moni työtön väsy ja uupuu, sitten sairastuu fyysisesti tai psyykkisesti.

Hulluinta tässä tilanteessa on se, että työtön ei kuitenkaan saa noin vain tehdä mitään omasta aloitteestaan ja yhteisölliseksi hyväksi. Se vaarantaisi ruletin pyörimisen ja voisi tuottaa työttömälle itselleen hyvinvointia, jota hänen ei ilmeisesti katsota ansaitsevan.

Kenelle siitä on konkreettisesti haittaa, jos pitkäaikaistyötön auttaa maahanmuuttajaa, on kaverina vanhukselle tai toimii jossain järjestössä?

Onko tosiaan parempi mennä puhelinmarkkinointityöhön, vaikka tienaisi todella huonosti? Tai lähteä epäonnistumaan alalle, jolle esimerkiksi oma terveydentila ei ole riittävä?

Vapaaehtoistoiminta on yhteiskunnankin näkökulmasta järkevää ja perusteltua. Sillä säästetään terveydenhuoltomenoja, paikataan julkista palvelutuotantoa ja mahdollistetaan kaikille ihmisille mielekäs arki.

*Satu Kortelainen
Jyväskylä*